

Žilinský samosprávny kraj
Centrum sociálnych služieb TAU

Pri príležitosti 70 – teho výročia založenia
CSS TAU

Vás srdečne pozývame
na slávnostný koncert

Večer vďaky

dňa 4.9.2014
o 17,00 v Mestskom divadle v Žiline

V programe vystúpiu:

OMNIA – fakultný miešaný spevácky zbor

DEVA – folklórna skupina

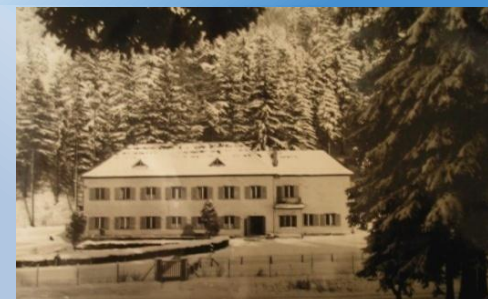
JARO GAŽO

Ing. Martin ČERŇANSKÝ - heligónka

RUTY – ŠUTY

CSS TAU

*Súčasťou koncertu bude výstava obrazov a výrobkov s možnosťou zakúpenia
vo foye Mestského divadla.*

1944 - 2014

VYDÁVA: CSS TAU, Turie

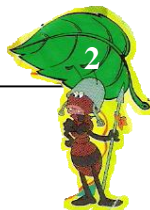
v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja

Počet výtlačkov: 400

KONTAKT: CSS TAU, Turie 296, 013 12 tel/fax:041/59 89 362,

e-mail:cssturie@vuczilina.sk; č.ú.: SK7481800000070000488749 Štátna pokladnica

OZ DSS Turie 013 12 Turie 296, IČO:37910787; č.ú.:1921668157/0200 VÚB Žilina

Vážení a milí čitatelia

Vážení a milí priatelia a známi

Dostáva sa Vám do rúk nové číslo časopisu Mravenisko, ktoré je spomienkovou cestou k 70. výročiu Centra sociálnych služieb TAU. 70 rokov v živote človeka je takmer celý jeden život. 70 rokov v živote zariadenia sociálnych služieb je cesta neustálych premien, zlepšovanií, zdokonaľovaní sa. Postupom rokov dochádzalo k zmenám ubytovania, technického zázemia, vznikli nové terapeutické dielne, nové druhy terapií. Sociálna rehabilitácia, ergoterapia, pracovná terapia, sociálne poradenstvo, fyzioterapia, psychologické poradenstvo, reminiscenčná terapia, kognitívna rehabilitácia i bazálna stimulácia sa stali prirodzenou súčasťou života. Ženy navštevujú rôzne kurzy, hudobnú výchovu, zapájajú sa do boccie, country tancov, folklóru. Pripravujeme FITpark pre seniorov i miestnosť snoezelen.

Za týmito 70 rokmi je najmä 335 životných osudov ľudí, ktorým bola poskytnutá sociálna služba. Sama som bola prekvapená, že ich je toľko. Uvedomila som si, že naše ženy žijú svoj život v zariadení dlhé roky. Ved' 8 z nich tu žije už viac ako 40 rokov a 3 dokonca viac ako 50 rokov. Čo tieto ženy dostali od života? Čo tieto ženy očakávajú od života? Ako dokážeme naplniť ich sny, túžby, potreby? To sú otázky, ktoré si kladiem ja i zamestnanci z nášho zariadenia každý deň.

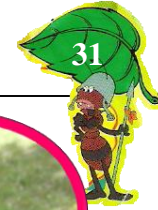
Všetci ľudia, s ktorými som sa pri tejto práci stretla, sú úžasní, milujúci, rozdávatelci sa. Svoju prácu považujú za poslanie s vyšším cieľom. Cieľom ich práce bolo a vždy je rozdávať svoje srdce. Sú zrkadlom našej malej komunity a v jeho odraze vidia správanie všetkých okolo seba. Daruj úsmev, dostaneš úsmev. To je heslo, ktoré sa vždy osvedčí.

Naše ženy, obyvateľky zariadenia, žijú plnohodnotný život nehladiac na svojej hendikepe. Nevyčítajú životu to čo im nedal, ale oceňujú to, čo im dal a plne to využívajú. Vedia sa radovať zo všetkého. Nečakajú, že v budúcnosti príde niečo, čo bude to pravé a lepšie, pretože to krásne práve prežívajú, práve dnes a teraz.

Skôr, než sa začítate do tohto čísla časopisu, chcem poďakovať všetkým, ktorí prispeli k rozvoju sociálnych služieb v našom zariadení. V prvom rade sú to zakladatelia zariadenia, Kongregácia sestier sv. Cyrila a Metoda, ďalej sú to tie, ktoré od r. 1957 až do r. 1990 boli takmer jedinými zamestnankyňami zariadenia, t. j. sestry Kongregácie Dcéry sv. Františka, všetkým zriaďovateľom, osobitne vedeniu Žilinského samosprávneho kraja, ktorý „drží ochrannú ruku“ nad našim zariadením už dlhých 12 rokov, všetkým bývalým i súčasným zamestnancom, nakoľko vďaka nim všetkým je naše zariadenie považované za prínos v oblasti sociálnych služieb v regióne s vysokou kvalitou poskytovaných sociálnych služieb.

Ďakujeme

Ing. Elena Bohdalová, riaditeľka CSS TAU

Aj my sa dokážeme tešiť z každého nového dňa, z každého zážitku, stačí málo a hneď máme úsmev na tvári 😊

*Niekedy sa zdá, že nás
je máličko, ale keď sa
všetci potisneme, je
nás ako maku 😊*

Od začiatku existencie nášho Centra sociálnych služieb TAU sa v jeho vedení vystriedalo viacero riaditeľov. Do roku 1957 zariadenie viedli rehoľné sestry z rehole sv. Cyrila a Metoda. Prvým riaditeľom v rokoch 1957-1971 bol pán *Juraj Cimprich*. V roku 1971 ho na vedúcom mieste vystriedal pán *Félix Kozlík*.

Félix Kozlík

Mgr. Terézia
Deptová

V roku 1991 si riaditeľské kreslo vymenil s *pani Mgr. Teréziou Deptovou*, ktorá ho viedla dlhých 12 rokov, až do konca roku 2003. Následne ju na krátke obdobie vo vedení vystriedala

Jarmila Halasová

pani Jarmila Halasová. Od 1.7.2004 až po súčasnosť vedie naše Centrum sociálnych služieb TAU *pani riaditeľka Ing. Elena Bohdalová*.

Ing. Elena
Bohdalová

Útulňa sv. Jozefa v Turzovke

História nášho Centra sociálnych služieb TAU sa začala písať 23.7.1944 v Žiline na Bôriku, v tzv. „Paľovej búde“.

Poslaním tejto útulne bolo na začiatku ošetrovanie „slabomyseľných a duševne úchylných chlapcov a dievčat“, ako sa píše v archívnych dokumentoch, o ktorých sa starali sestričky z Kongregácie sestier sv. Cyrila a Metoda. Počet detí bol 19, neskôr sa rozšíril na 31.

Ústav sociálnej starostlivosti

V roku 1957 sa zariadenie premenovalo na Ústav sociálnej starostlivosti s počtom obyvateľov 82. Ústav sídlil v Paľovej búde v Žiline. V roku 1961 boli chlanci presťahovaní do Smrečian. O obyvateľov sa okrem vedenia Ústavu prevažne starali aj sestry Kongregácie Dcér sv. Františka z Assisi.

1957-1979

Organizovali sa rôzne kultúrne podujatia, výlety, telovýchovné aktivity či výstavy výrobkov.

Tak ako každý človek, aj my túžime spoznávať nové miesta, mestá, pamiatky, zaujímavosti a tradície. Podnikáme spolu množstvo výletov po Slovensku, ale aj za jeho hranicami. Každý výlet nám dá niečo do života. Radosť, ktorú si z neho donesieme do zariadenia, nám vydrží veľmi dlho.

Naše obyvateľky sa od začiatku zúčastňovali rôznych športových aktivít a súťaží. Na každú poctivo trénovali a s troškou šťastia dosiahli krásne úspechy, na čo sme všetci hrdí.

Centrum sociálnych služieb TAU

V roku 1980 sa Ústav sociálnej starostlivosti presťahoval do obce Turie, kde sídli až doteraz. Vznikol v priestoroch bývalej Chaty Slobody, z ktorej sa neskôr stal Domov dôchodcov a tento sa presťahoval na Ulicu Republiky v Žiline. V uvoľnenom objekte vznikol priestor pre hendikepované ženy.

Postupom času narastal počet obyvateľiek. Na začiatku to bolo 82 žien, v súčasnosti je ich 96.

Poslaním zariadenia bolo a je starostlivosť o zdravotne znevýhodnené ženy.

V priebehu rokov sa niekoľkokrát menil názov zariadenia až na jeho definitívnu podobu Centrum sociálnych služieb TAU, ktorým sa stal v januári 2013.

Okrem názvu sa postupom času menil vzhľad zariadenia.

Takto sme začínali

V roku 1980 sa realizovala prístavba ľavej časti budovy. Vyrástlo jedno podzemné a dve nadzemné podlažia. Vznikli priestory najmä pre kuchyňu, jedáleň, spoločenskú miestnosť, práčovňu a izby.

Pre stiesnené pomery sa konala ďalšia rekonštrukcia v rokoch 1991-1993. Bolo vybudované celé pravé krídlo s dvoma nadzemnými podlažiami. Ženy sa premiestnili do nových 5-lôžkových izieb. Dostali vytúženú herňu a kaplnku.

Posledná rekonštrukcia bola realizovaná v roku 2011-2013 v rámci ROP 2, kedy z finančných prostriedkov z eurofondov bol ukončený projekt „Nadstavba a stavebné úpravy DSS Turie“. V priestoroch zatekajúcich striech vzniklo ubytovacie zariadenie pre špecializované zariadenie s kapacitou 26 miest, ZPB 6 miest, miestnosti pre zamestnancov, terapeutické miestnosti, technické zázemie, materiálo-technické vybavenie priestorov.

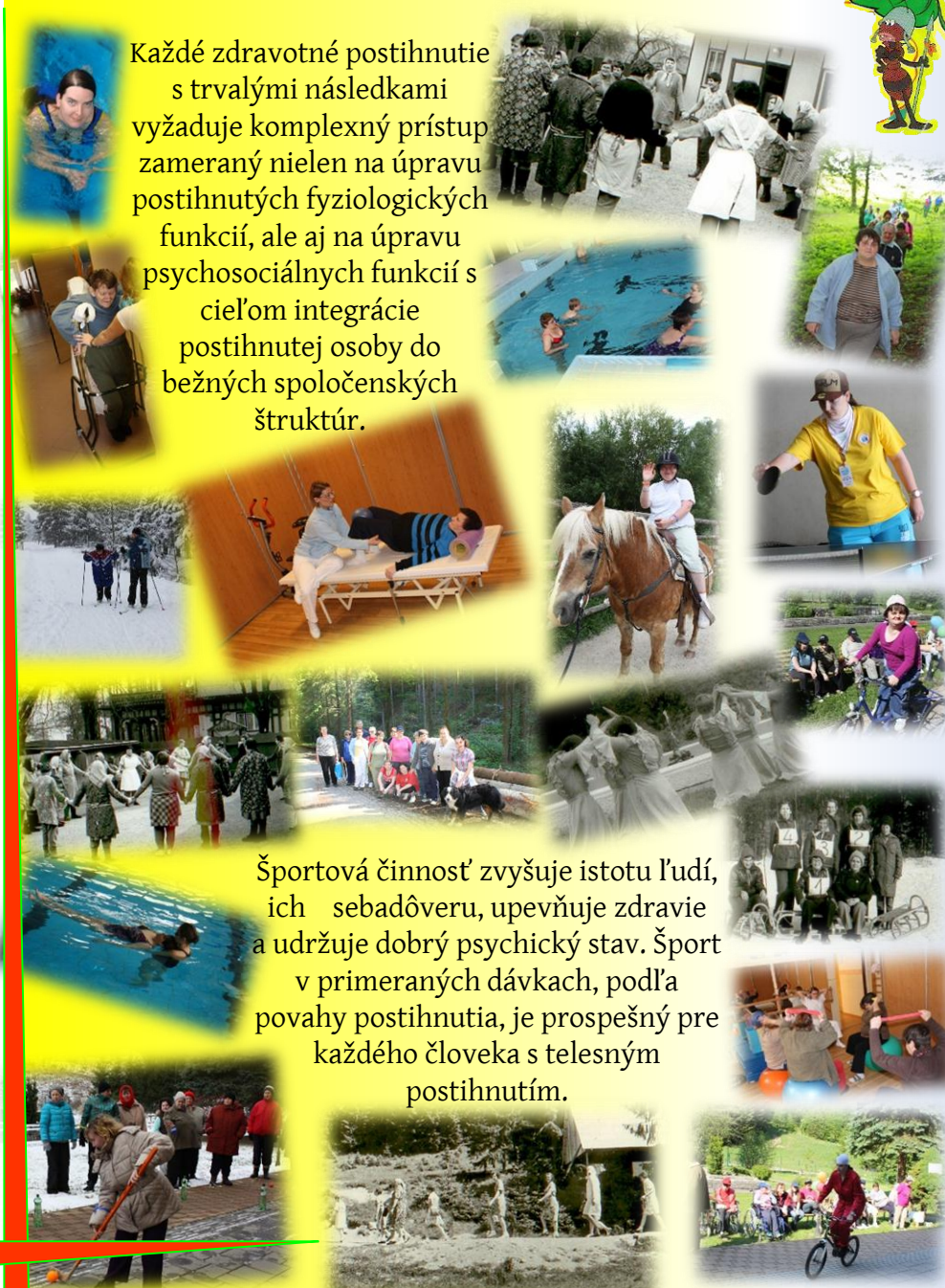
Budova sa stala bezbariérovou vďaka veľkému lôžkovému výťahu, objekt získal novú EPS, motorgenerátor ako náhradný zdroj elektrickej energie, malý výťah, ...

Súčasnosť

Každé zdravotné postihnutie s trvalými následkami vyžaduje komplexný prístup zameraný nielen na úpravu postihnutých fyziologických funkcií, ale aj na úpravu psychosociálnych funkcií s cieľom integrácie postihnutej osoby do bežných spoločenských štruktúr.

Športová činnosť zvyšuje istotu ľudí, ich sebadôveru, upevňuje zdravie a udržuje dobrý psychický stav. Šport v primeraných dávkach, podľa povahy postihnutia, je prospešný pre každého človeka s telesným postihnutím.

Za pomoci pracovného terapeuta a fyzioterapeuta niektoré ženy nacviujú divadelné predstavenia. Veľmi sa tešia na každé vystúpenie, či už je to doma alebo mimo zariadenia.

Veľmi rady sa zapájajú do folklórnych, hudobných a tanečných podujatí. Bolo tomu tak v minulosti a je tomu aj teraz. Ved' posúďte sami. ☺

Majú svoju vlastnú folklórnu skupinku, kde okrem spevu využívajú hru na harmoniku a heligónku.

Naša klientka Romanka navštevuje ZUŠ – hudobný odbor hry na heligónke pod dohľadom p. Ing. Čerňanského v Trnovom. Druhá naša klientka Zuzka dochádza do Žiliny, kde navštevuje hudobný odbor hry na elektrofonické varhany v Centre voľného času.

Pred rokom sme založili tanečnú country skupinu Mississippi, s ktorou ženy chodia vystupovať na rôzne akcie.

Tancovanie ich baví. Nacvičujú každú stredu s country cvičiteľkou Majkou, ktorá za nimi dochádza zo Žiliny. Pod jej dohľadom sa učia nové kroky, zlepšujú koordináciu a opakujú si doteraz naučené kroky.

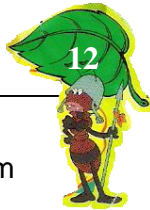
Naše obyvateľky sa zapájajú aj do hry Boccia. Zúčastňujú sa tréningových programov pod vedením Klubu OMD Farfalletta Žilina. Stretávajú sa v telocvični ZŠ Turie, kde nielen trénujú, ale sa aj socializujú a nadväzujú nové priateľstvá. Máme 4 registrované hráčky a tento rok sa im podarilo umiestniť v Krajskej súťaži na peknom 3. mieste.

Zariadenie podporovaného bývania začalo písať svoj príbeh 4. marca 2013, kedy bolo slávnostne otvorené po ukončení nadstavby budovy Centra sociálnych služieb TAU v Turí.

Je určené pre ženy do dovŕšenia dôchodkového veku, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a na dohľad, pod ktorým sú schopné viesť samostatný život. Obyvatelky sa učia samostatne zvládať vlastné financie, organizovať si svoj čas, učia sa nové sociálne zručnosti ako variť, prať, žehliť, upratovať, samostatne nakupovať, využívať služby počítača, internetu, mobilného telefónu a ďalších vymožeností modernej techniky. Do nového útulného bytu sa nasťahovalo šesť žien s rôznymi diagnózami a povahami. Dnes sú ako rodina. Spoločne si vytvorili nový domov a vzájomne si pomáhajú plnohodnotne sa zaradiť do spoločnosti. Danka, Ľubka, Gabika, Angelika, Mária a Milka. To sú mená žien, ktoré momentálne žijú v spoločnej domácnosti, v byte podporovaného bývania. Každá jedna má svoj vlastný životný príbeh. Čo ich spája, sú zdravotné ťažkosti. A tu sa učia s nimi plnohodnotne žiť.

Špecializované zariadenie je v našom CSS TAU novým druhom sociálnej služby, ktorá sa poskytuje od januára 2013 celoročnou pobytovou formou. Táto sociálna služba sa poskytuje plnoletej fyzickej osobe - žene, ktorá má zdravotné postihnutie, ktorým je Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, pervazívna vývinová porucha /autizmus/, schizofrénia, demencia rôzneho typu, organický psychosyndróm ťažkého stupňa.

Obyvatelky s Alzheimerovým ochorením a demenciou využívajú počas dňa rozličné formy terapie. Okrem sociálnej rehabilitácie sa zapájajú do reminiscenčnej terapie, kognitívnej rehabilitácie, muzikoterapie, tréningu jemnej motoriky. Využívajú služby fyzioterapeuta. Je im poskytovaná bazálna stimulácia.

Ženy veľmi rady kreslia a maľujú a vďaka Nadácii VÚB a OZ DSS Turie sa mohli Ivanka, Romanka, Barborka a Lenka prihlásiť na výtvarný odbor v Centre voľného času v Rajeckých Tepliciach, kde si pod dohľadom skúseného maliara osvojujú základné aj náročnejšie maliarske techniky. So svojimi prácami sa potom zúčastňujú rôznych vernisáží a výstav.

Najväčší úspech zaznamenali na výtvarnom salóne ZPMP a v Krajskom kutúrnom stredisku v Žiline, kde mali svoju tvorbu prezentovanú širokej verejnosti. Odmenu im bolo stretnutie s akademickým maliarom Stanom Lajdom, ktorý ich povzbudil do ďalšej práce.

Už po štvrtýkrát sme organizovali krajské kolo súťaže Biblickej olympiády. Okrem nášho zariadenia sa jej zúčastňujú aj ďalšie zariadenia sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľom je Žilinský samosprávny kraj. Otázky bývajú náročné, ale súťažiaci sa nenechajú zahanbiť...

Obyvatelky s autizmom využívajú program **TEACCH**. Tento program kladie dôraz na štrukturalizáciu času, organizáciu a usporiadanie fyzického prostredia, ktoré sa tak stávajú prehľadnými a uľahčujú denný rytmus autistu.

Okrem sociálnej rehabilitácie majú klientky možnosť navštevovať **psychologické sedenia**, či už jednotlivco alebo v skupinách. S poradcom pre jednotlivca a skupinu mávajú tiež pravidelné hravé popoludnia či popoludnie harmonických vzťahov.

Veľkej obľube sa teší **canisterapia**.

Reminiscenčná terapia, pri ktorej si môžu zaspomínať na časy dávno minulé, vrátiť sa v spomienkach do detstva

Bazálna stimulácia umožňuje obyvateľkám s Alzheimerovým ochorením a demenciou, ale aj mentálne postihnutým vnímať vlastnú identitu, zlepšiť komunikáciu a zvládnuť orientáciu v priestore a čase.

Domov sociálnych služieb poskytuje sociálnu starostlivosť ženám od 18. roku. Táto sociálna služba sa poskytuje celoročnou a týždennou pobytovou formou, ale taktiež ambulantnou formou, ktorá napomáha životu zdravotne znevýhodnených v prirodzenom rodinnom prostredí. V prípade ambulantnej formy prichádzajú klientky v ranných hodinách a využívajú sociálnu službu do popoludňajších hodín.

Naše výrobky môžete vidieť na pravidelných výstavách na Žilinskom samosprávnom kraji, v Krajskom kultúrnom stredisku, výstave v obci Turie a Višňové, pri rôznych príležitostných predajných akciách, trhoch, Jarmokoch, ...

CSS Tau dáva veľký dôraz na individuálne plánovanie, súčasťou ktorého je aj možnosť vybrať si z pracovnej terapie, ktorá najviac zaujme jednotlivé obyvateľky. Je pre ne pripravená tkáčska a krajičárska dielňa, keramická a sklárska dielňa, arteterapeutická a drevárska dielňa, papierové pletenie a pletenie z pedigu, výroba sviečok, vyšívareň a biblioterapeutická miestnosť.

Prostredníctvom rôznych nadácií, OZ DSS Turie, organizácií sa nám podarilo zrealizovať viaceré projekty:

Fond GSK - Stolárskou dielňou k zlepšeniu medzigeneračnej spolupráce a integračných procesov

Nadácia VÚB – ZneVÝHODNENÉ TALENTY

Nadácia Orange – „Pošli to ďalej“

Nadácia MEMORY - Zvyšovanie odbornosti v starostlivosti o ľudí s Alzheimerovou chorobou

Fond GSK - Zachovávanie ľudových tradícií v rajeckom regióne obyvateľkami DSS TAU

Nadácia SPP – Heligónka a kroj pre obyvateľku DSS TAU

MPSVaR - Podpora integrácie občanov s ťažkým zdravotným

postihnutím Domova sociálnych služieb TAU do zdravej populácie a života spoločnosti kúpou špeciálneho motorového vozidla so zdvíhacou plošinou

Fond GSK – Krása vyrezávaných sviečok

MPSVaR - Dotácia na podporu rozvoja sociálnych služieb – sprchovacie a hygienické kreslo Carendo

Fond GSK – zakúpenie spekacej pece

Nadačný fond Kia Motors Slovakia v Nadácii Pontis - Aj my dokážeme vytvoriť krásne veci - dajte nám príležitosť v tvorivých dielňach (sociálna mobilita obyvateľiek DSS TAU)

Nadácia Orange – Zriadenie tvorivých dielni

MPSVaR - Dotácia na podporu rozvoja sociálnych služieb – vybavenie priestorov pre imobilných

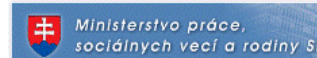
Projekty, ktoré realizujeme:

Nadácia SPP – FITpark pre seniorov "Chuť športovať sa nekončí,,

MPSVaR - Dotácia na podporu rozvoja sociálnych služieb - Snoezelen

Fond GSK - Cesta spomienkami...

Ď A K U J E M E

V minulosti si ženy vyplňali deň rôznymi pracovnými činnosťami, domácimi prácami či oddychom, aby sa im deň nezdal taký dlhý.

V súčasnej dobe sa ženy zúčastňujú rôznych terapií, sedení či cvičenia, učia sa nové sociálne zručnosti. Výrobky, ktoré na terapiu vyrobia sa potom predávajú na výstavách alebo sa používajú vo forme darčiekov. Na nezabúda sa ani na domáce práce. ☺